

meters bereiken. Deze modderhoopen worden, doordat ze iets droger zijn dan de omgeving, begroeid met een grove varensoort, de *Acrostichum aureum*, die anders op de laagste gedeelten niet voorkomt (fig. 8). Met deze varen treft men op die ophoogingen vaak ook nog andere plantensoorten, die feitelijk op de hoogere plekken thuis hooren.

Op de jongere terreinen, zooals er om de Kinderzee voorkomen, zijn dergelijke heuveltjes niet sterk ontwikkeld, maar op oudere terreinen zijn ze min of meer typeerend. In een tamelijk uitgestrekt mangrove-gebied in het Palembangsche, van de Marga Soengsang, ten noorden van de Moesi, was de bodem er mee bezaaid. Daar in Palembang wordt deze terreinfiguratie nog bevorderd door den snellen stroom van het water tengevolge van het groote verschil tusschen eb en vloed. Op de niet-opgehoogde plaatsen spoelt het water het terrein uit, zoodat tenslotte een zeer onregelmatig bodemoppervlak ontstaat. De begaanbaarheid van het mangrove-bosch, welke toch al niet zoo gunstig is wordt er niet door verbeterd.

Het terrein in Palembang wijkt in nog een ander opzicht af van de terreinen om de Kinderzee, waar de modderbodem door de sterke aanslibbing tengevolge van den grooten aanvoer der er in uitmondende rivieren zich langzamerhand uitbreidt. In Palembang is van zoo'n aanvoer van slib uit een achterland geen sprake. Vlak achter de mangrove vindt men er de waterscheiding; het water aan den anderen kant stroomt af naar de rivier de Lalang. De waterscheiding is zoo laag, dat ze op vele plaatsen niet veel meer is dan een zoetwatermoeras, dat naar weerszijden afwatert. Het is een echt veenmoeras, het water is er bruin of zwart door de opgeloste humusbestanddeelen doch overigens helder, kleiachtige deeltjes komen er niet in voor. De groote rivieren in dit gebied zijn eigenlijk meer als zeegaten te beschouwen, evenals de Zeeuwsche wateren in Nederland, dan als zoetwater-afvoerende rivieren, zooals men ze aan de Kinderzee aantreft. Wel wordt er in de Palembangsche mangrove-boschen slib aan de zeezijde afgezet.

Dat mangrove-gebied bij Soengsang is over geweldige uitgestrektheden overal even hoog of liever even laag, wat in de begroeiing tot uiting komt, die er namelijk op groote oppervlakten zeer eenvormig is, in tegenstelling met die van het gebied om de Kinderzee, waar door het geleidelijke oploopen van den bodem allerlei zones zijn te onderscheiden in den plantengroei.

H. W. MEINDERSMA.

(Slot volgt)

DE VRUCHTZETTING BIJ EXEMPLAREN VAN *PSEUDODATURA SUAVEOLENS*.

Naar aanleiding van de korte mededeeling van den Heer JACOBSON over het geregeld vruchtzetten van *Pseudodatura suaveolens*-planten in Fort de Kock, in de Januari-afllevering van dit tijdschrift, ontving de redactie van Dr. J. J. SMITH te Buitenzorg en van Dr. A. RANT te Soerabaja mededeelingen, welke het schijnbare raadsel, waarom deze plant op Sumatra wel en op Java niet veel vruchten zou leveren, oplossen.

Voor zoover bekend werden door Dr. RANT voor het eerst twee vruchtdragende planten op Java gevonden in 1913, en wel op de hoogvlakte van Pengalengan in West-Java. Stekken van beide in zijn tuin overgebracht, droegen er geregeld en overvloedig

vrucht; de zaden daarvan kiemden vrij goed en leverden groene en bladgroenvrije kiemplanten; de eerste groeiden op 5200 voet hoogte vrij langzaam, de andere gingen spoedig dood. Misschien is het nog mogelijk om van deze beide planten weer stekken te krijgen, daar ze bij een zijner kennissen werden uitgeplant.

In 1918 vond hij, wederom na lang zoeken, een derde vruchtdragend exemplaar, te Tji-ater op den Tangkoeban-Prahoë (Pamenoekan- en Tjiasem-landen). Stekken ervan werden naar zijn tuin in Buitenzorg geplant en groeiden er goed. De zaden der reeds aanwezige vruchten kiemden en leverden enkele langzaam groeiende planten. Van de toen nog niet bloeiende planten werden stekken aan 's Lands plantentuin gegeven om ze te Tjibodas uit te planten en ze te verspreiden, o. a. te verzenden naar Sumatra.

Volgens mededeeling van Dr. SMITH werden de van den Heer R. ontvangen stekken in Buitenzorg en ook te Tjibodas uitgeplant, en het is nagenoeg zeker, dat de heer JACOBSON stekken toegezonden kreeg van de in 's Lands Plantentuin daaruit verkregen planten. Ook in Buitenzorg en Tjibodas leverden deze vrucht.

De vruchtzetting van de Fort de Kock'sche exemplaren is niet meer te verwonderen. Het vraagstuk kan nu ook op Java tot een oplossing worden gebracht, door een onderzoek naar de mogelijke oorzaken, waarom het eene exemplaar wel en de meeste andere geen vruchten voortbrengt. Ook zou, zooals Dr. RANT voorstelt, stekken van niet-vruchtdragende exemplaren in Fort de Kock kunnen worden uitgeplant om na te gaan, hoe die zich daar gedragen.

MEDEDEELINGEN VAN DE VEREENIGING.

Uit het jaarverslag der N. I. N. H. V. over 1922.

Hoewel de tijden niet gunstig zijn voor een sterke uitbreiding van het ledental, ging dit toch ook niet al te zeer achteruit en bedroeg op 1 Januari ongeveer 625. De kleine afdelingen Tasikmalaja en Djokja, die nooit veel teekenen van leven gegeven hebben, zijn als opgeheven te beschouwen, hare leden zijn algemeene leden geworden. Daarentegen werd op het einde des jaars een nieuwe afdeling: Kediri opgericht, waartoe 37 leden toetraden. Van de overige afdelingen ging het ledental van Fort de Kock achteruit, dat van Batavia sterk vooruit, terwijl Bandoeng, Buitenzorg en Sumatra's Oostkust slechts weinig voor- of achteruit gingen.

Er werden gehouden door:

	lezingen	excursies
Batavia	2	3
Buitenzorg	4	—
Bandoeng	7	5
Fort de Kock	2	—
Sumatra's Oostkust	2	1

De finantiën van het Hoofdbestuur zijn de laatste jaren niet onaanzienlijk achteruitgegaan. In de dure jaren, die achter ons liggen, werden ook de drukkosten van „De Tropische Natuur” aanzienlijk verhoogd. Het H. B., hopende op betere tijden, meende niettemin niet tot contributie-verhoging over te moeten gaan, doch besloot voorloopig te blijven teren op de aanwezige reserve. Deze is dan ook vrij sterk geslonken in dien tijd. Thans zijn sinds eenigen tijd de drukkosten weer aanzienlijk verlaagd, zoodat het H. B. hoopt, althans in 1923 weer tot een kloppende begrooting te geraken. Bij de penningmeesters der afdelingen moet echter nog steeds aangedrongen worden op stipte en tijdige nakoming der verplichtingen van de afdelingen ten aanzien van het hoofdbestuur.

Het hoofdbestuur spreekt de hoop uit, dat de afdelingen zullen trachten, in 1923 door lezingen en excursies het ledental zooveel mogelijk te versterken, opdat de N. I. N. H. V. en haar tijdschrift „De Tropische Natuur” zoo krachtig mogelijk komen te staan in deze zoowel voor ambtenaren als particulieren minder gunstige tijden.

Ieder werve nieuwe leden en steune de vereeniging!